

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 105 (116)

Olsztyn, Sroda 8 Maja 1946 r.

Rok II

OBYWATELE!

Rok temu — w dniach 8 i 9 maja — od snych fal Bałtyku do niebiosiężnych szczytów Tatr, od Laby i Odry po San i Bug — z ust do ust niosła się radosna wieść o kapitulacji Niemiec.

Na znak zupełnego i ostatecznego zwycięstwa rozdzwoniły się dzwony resztek ocalałych świątyn, zahuczały syreny zrujnowanych fabryk i po raz ostatni zagrzmiały salwy setek kremłowskich dział z Moskwy, na falach eteru niosącej hołd bohaterstwu i ofiarom Armii Czerwonej, walczącej «Za naszą i waszą wolność» — na czołówkach i najtrudniejszych pozycjach wszystkich wojsk sprzymierzonych.

Dzisiaj mamy za sobą zaledwie pierwszy rok pokojowej pracy dla dobra Wolnej i Niepodległej Polski Ludowej. Wszyscy winniśmy doskonale uprzytomnić sobie fakt, że, jakkolwiek w ciągu tak krótkiego okresu czasu niezaprzeczalnie zdobyliśmy duże osiągnięcia, to jednak straszliwe skutki minionego kataklizmu dziejowego nadal jeszcze stwarzać nam będą olbrzymie trudności w normalizujących się z każdym dniem warunkach życia i pracy. Od wydajności i dyscypliny tej pracy zależą dalsze losy wyzwolonej Ojczyzny.

Obywatele!

Światu i wrogom nowych form ustrojowych Niepodległej i Suweren-

nej Polski Ludowej w pierwszą rocznicę zwycięstwa i jednocześnie Święta Chwały Oręża Polskiego masowym udziałem w uroczystościach dni 8 i 9 maja br. zmanifestujemy naszą niezłomną wolę osiągnięcia również

pełnego zwycięstwa na froncie walki o pokój i sprawiedliwość społeczną

Podpisany Komitet ustanowił następujący

Program Uroczystości:

8 maja 1946 r.

Godz. 17,00 — uroczysta akademія w sali Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie.

godz. 20,00 — złóćka Oddziałów Wojska Polskiego i Milicji Obyw. oraz pocztów sztandarowych i delegacji organizacyj politycznych, społecznych i młodzieżowych na Starym Rynku,

godz. 20,30 — przemarsz ulicami z orkiestrą w ramach capstrzyku,

godz. 21,00 — Apel Poległych — na Placu Wolności.

9 maja 1946 r.

Godz. 8,00 — członkowie Związków Zawodowych, organizacyj politycznych, społecznych, młodzieżowych, sportowych i szkolnych przybywają na własne miejsca zbiórek,

godz. 8,30 — samodzielny wymarsz wyżej wymienionych zorganizowanych grup do koszar Dywizji Piechoty WP przy Alei Niepodległości (dawn. koszary Ofic. Szkoły Artylerii),

godz. 9,00 — zajęcie miejsc na dziedzińcu koszarowym według wskazówek — Sekcji Porządkowej,

godz. 9,30 — przegląd Oddziałów Wojskowych i Milicji Obywatelskiej oraz zorganizowanych grup ludności cywilnej,

godz. 10,00 — uroczysta polowa Msza św.,

godz. 11,00 — przemówienie okolicznościowe,

godz. 11,30 — defilada i przemarsz ulicami miasta,

godz. 12,30 — rozwiązanie pochodu na Placu Wolności,

od godz. 15 do 21 — zabawa ludowa na polanie przy Alei Wojska Polskiego (opodal Stadionu Sportowego) — oraz zabawy taneczne — według osobnych ogłoszeń.

Dochód z ulicznej zbiórki ofiar pieniężnych i z zabaw w dniu 9 maja br. przeznacza się na Fundusz Budowy Pomnika Nieznanego Żołnierza w Olsztynie

W tym świątecznym, wolnym od pracy dniu obowiązuje udekorowanie ulic, domostw i wystaw sklepowych miasta Olsztyna.

Urna z ziemią spod Lenina przybyła do Warszawy

Warszawa 8.5. (SAP) Wczoraj przybyła samolotem z Moskwy do Warszawy delegacja Zw. Patriotów Polskich w towarzystwie przedstawicieli ambasady R. P. — attache wojskowego płk. Bardacha i attache prasowego red. Butłowa.

Delegacja przywiozła urnę z ziemią, pobraną z pola walk 1ej Dywizji Polskiej im. Tadeusza Kościuszki, pod Lenino.

Urna ta wraz z urnami z innych pobojuwisk zostanie złożona w dniu dzisiejszym w grobie Nieznanego Żołnierza. Narazie została z honorami pomieszczona w gmachu Sztabu Generalnego.

Jutro dn. 9 go bm. spodziewane jest przybycie do Warszawy delegacji Armii Czerwonej w osobie gen. Suchomlina, b. dowodzącego Armią, w skład której wchodziła 1-a Polska Dywizja oraz płk. Moczłowa, sekretarza generalnego Wszechsłowiańskiego Komitetu w Moskwie.

Medal Zwycięstwa

Warszawa, 8.5. (PAP). W dniu jutrzejszym po raz pierwszy zostaną nadane Medale Zwycięstwa.

Medal Zwycięstwa nadawać będzie co roku w dn. 9 maja prezes Rady Ministrów w imieniu Prezydium KRN.

Ewakuacja

wojsk radzieckich z Persji zakończona

Nowy Jork, 8.5. (PAP). Wczoraj nadeszły tu oficjalne wiadomości o zakończeniu ewakuacji wojsk radzieckich z Azerbejdżanu.

Stwierdzili to specjaliści komisarzy perscy, co podał do publicznej wiadomości ks. Firut.

Granice Rumunii ustalone

Paryż, 8.5. (PAP) Wczorajsze przedpołudniowe posiedzenie czterech ministrów, odbyte w pałacu Luksemburskim, objęło sprawę traktatu z Rumunią.

Osiągnięto całkowite porozumienie co do granic Rumunii, które ustalono w ten sposób, że przywraca się przedwojenną granicę bułgarsko-rumunską, granica radziecko-rumunską ma przebiegać tak, aby po stronie ZSRR pozostała Bessarabia i północna Bukowina, granica węgiersko-rumunską uwzględnia częściowy zwrot Siedmiogrodu na rzecz Rumunii.

Na posiedzeniu popołudniowym rozpoczęto z kolei debatę w sprawie traktatu z Bułgarią.

Przebieg wczorajszych obrad konferencji czterech ministrów wykazał, że przy dobrej woli można dojść do porozumienia w najtrudniejszych nawet zagadnieniach międzynarodowych.

Ks. Dr. Teodor Bensch

Administrator Apost. Diecezji Warmijskiej

Pułk. WP Szlaszewski
Szef Sztabu D. P.

Dura L.

Przewodniczący Maz. Woj. Rady Narod.

Ppłk. Wyderka
Dowódca W. O. P.Mjr. Palka
Kier. Woj. Urzędu B. P.Gen. Bryg. Kontrym
D-ca Dywizji Piech. WP.Mjr. Jolkin
Przedst. Armii Czerw.Sokołowski
Prezes Zw. Sam. Chłop.Kalinowski R.
Sekr. Woj. Kom. P. P. R.Cendrowski
Przew. Woj. Kom. P. P. S.Red. Murawa F.
Czł. Prez. Woj. Zarządu S. L.Prok. Smoleński
Czł. Prez. Woj. Kom. S. D.Dr. Zygmunt Robel
Wojewoda Mazurski.Ppłk. Mgr. Horal
Prezes Zw. Uczest. Walki Zbrojnej o Niepod.Mjr. Mazur
Woj. Kom. Mil. Obyw.Dzięźna
Czł. Prez. Kom. NarodowegoBiałobłocka
Prezes Woj. Zarządu Społ. Obyw. Ligi Kobiet.Warecka
Czł. Prez. Komisji Porozum. Organ. Młodzież.Red. Przygórski
Czł. Prez. P. Z. Z.Mgr. Pałucki
Prezydent m. Olsztyna.Mjr. Małecki
Z-ca D-cy Dyw. Piech.Dębski Jan
Nacz. Woj. Urzędu Inf. i Prop.Szulczyński
Kurator O. S.

NIECH ŻYJE WOJSKO POLSKIE

Ziemie Odzyskane w budżecie państwowym Miliard zł. na akcje repatriacyjną

Krajowa Rada Narodowa na swej X sesji uchwaliła przedłożony przez Rząd preliminarz budżetowy na okres od 1 kwietnia do 31 grudnia br.

Ziemie Odzyskane mieszczą się oczywiście w budżetach poszczególnych resortów. Chwilowo nie jest możliwe ustalenie w jakich rozmiarach i w jakim stosunku interesy i potrzeby Ziem Odzyskanych zostały uwzględnione w budżetach resortowych. Wiadomo tylko, że budżet Delegatury Rządu dla Spraw Wybrzeża zawarł się w kwocie 11 mil. zł.

Budżet Min. Ziem Odzyskanych jest szóstym co do wielkości po budżetach Ministerstw: Obrony Narodowej, Oświaty, Bezp. Publicznego, Aprop. i Handlu i Komunikacji.

Uderza w nim stosunkowo duża ilość osobowych etatów administracyjnych, większa np. niż w Min. Administracji Publ. i Komunikacji.

Preliminowane dochody Min. Ziem Odzyskanych przewidziane są z wpływów z województw i starostw. W dziale wydatków przewiduje się 109 mil. zł. na zarząd centralny, 844 mil. zł. na województwa i starostwa i największą sumę, bo aż 1 miliard zł. na Państwowy Urząd Repatriacyjny. Zawarty w ramach resortu zdrowia budżet Akademii Lekarskiej w Gdań-

sku zawiera się w sumie 87 milionów złotych.

Dla szkolnictwa morskiego przewidziana jest suma 58 mil. zł. w tym 22 mil. zł. dla Państw. Szkoły Morskiej w Gdyni, 10 mil. zł. dla Państw. Centrum Wychowania Morskiego i wreszcie 26 mil. zł. dla Państw. Szkoły Morskiej w Szczecinie.

Utworzenie szkoły w Szczecinie, sygnalizowane poraż pierwszy w

okresie Dni Szczecina wchodzi — jak się okazuje — w szybkim tempie w stadium realizacji.

W dziale ogólnego zarządu skarbowego po stronie wydatków przewidziana jest suma 50 mil. zł. na wydatki nieprzewidziane, związane z zagospodarowaniem Ziem Odzyskanych oraz suma 300 mil. zł. na nieprzewidziane wydatki związane z zagospodarowaniem wybrzeża. (ZAP)

Każdy grosz, subskrybowany na Premiowa Pozyczka Odbudowy jest przeznaczony wyłącznie na odbudowę

O nowy typ świetlicy

Przed wystawa wewnątrz świetlicowych

Przy Min. Kultury i Sztuki powstał Centralny Instytut Kultury, którego zadaniem jest opieka nad rozwojem kultury i sztuki na terenie Ziem Odzyskanych. Celem instytutu jest kształtowanie form organizacyjnych oraz popieranie i budzenie inicjatywy najszerzej pojętej kultury mas.

Jedną z prac, planowanych przez CIK, jest Wystawa Wnętrz Świetlicowych.

Zycie kulturalne krystalizuje się zwykle naokoło świetlic. Aby świetlice mogły należycie spełniać swoje zadania i stwarzać odpowiednią atmosferę pracy zbiorowej, muszą być one w sposób właściwy zorganizowane i urządzone. Celem świetlicy winno być szerzenie kultury pełnowartościowej, budzenie w masach dobrego smaku wydobycie ukrytych zdolności twórczych.

W połowie bm. zostanie otwarta w Olsztynie Wystawa Wnętrz Świetlicowych, urządzona staraniem Wydziału Kultury i Sztuki.

Zadaniem Wystawy Wnętrz Świetlicowych jest zademonstrowanie urządzenia estetycznych warunków

pracy zbiorowej i samokształceniowej. Wystawa nie ma na celu narzucenia jakiegось sztywnego przepisu.

Ma ona na celu zachęcenie działaczy społecznych, wskazując im możliwości stworzenia nowego typu lokalu społecznego i ośrodka kultury, który promieniować będzie na zewnątrz przez oddziaływanie wychowawczo-estetyczne.

Produkcja rowerów w Polsce

Czynne na terenie Polski 4 fabryki rowerów i części rowerowych wyprodukowały w pierwszym kwartale br. ponad 3000 rowerów. Plan na drugi kwartał br. przewiduje wykonanie 4800 rowerów.

Poza produkcją rowerów, fabryki zamierzają przystąpić do fabrykacji motocykli. W obecnej chwili opracowuje się nowy typ motocykla 125 cm sześć. (PAP)

Rozpowszechniajcie Wiadomości Mazurskie

Sprzedaz wyrobów tytoniowych ulegnie zmianie

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego komunikuje, że produkcja wyrobów tytoniowych nie tylko utrzymuje się na poziomie, lecz coraz więcej wzrasta.

Wobec jednak niedostatecznego jeszcze nasycenia rynku wyrobami tytoniowymi zamierzone jest w najbliższym czasie przejście na inny system sprzedaży, który zabezpieczy wszystkim pracującym możliwość nabycia wyrobów monopola w określonych ilościach. (PAP)

W wigilie Dnia Zwycięstwa

POCZATEK I KONIEC NAJWIEKSZEGO DRAMATU DZIEJOW

Najpierw był polski wrzesień. Parły czolgi v. Kuehlera na Narew i Bug, spływały dywizje Lista ze szczytów Karpat »neutralnej« Słowacji, krwawo chrzcili Kluge Bydgoszcz na Bromberg. Luny stały nad krajem. Jeszcze były szalencze uląskie szarże, jeszcze grzmiały działa pod Kutnem, jeszcze biało-czerwona flaga szamotała się samotnie w huraganie bitewnym na Westerplatte, gdy na zaleszczyckiej szosie rósł zator lśniących limuzyn i samochodów...

Był to prolog wielkiego dramatu.

Festung Europa.

Potem przyszły zamglone, niebieskie fiordy Norwegii i obce nazwy Andalmes, Namsos, Narwik. Wiosna 1940 roku na zachodzie

Pięć dni trwa epizod holenderski. Pęka front »poilus« pod Sedanem. Niemieckie zagony pancerne zdobywają Abbeville i docierają do kanału Leopolda, król Belgów kapituluje.

4 czerwca pada Dunkierka. Brytyjski korpus ekspedycyjny opuszcza Europę. Francja osamotniona. Mit o

niezwyciężonej Maginot-linii rozwiewa się w huk dział i bomb Luftwaffe.

W lasce Compiègne petainowska Francja przyjmuje warunki zawieszenia broni. Było to 22 czerwca 1940 r.

Fuehrer mianuje 12 feldmarszałków i »czuje się zobowiązany raz jeszcze skierować apel do rozsądku Anglii. Mogę to uczynić, gdyż nie proszę jako pokonany, lecz przemawiam, jako zwycięzca.

Anglia nie jest rozsądna. Anglia walczy jeszcze żołnierzem jugosłowiańskim i greckim. Cios spada za ciosem. Hitler triumfuje: »Zadna potęga i żadna pomoc, z którejkolwiek strony świata nie zmieniają rezultatu tej walki. Anglia upadnie.

Nad brzegami Atlantyku setki tysięcy białych niewolników buduje nieprzebrany wał, ostatnie słowo germanickiej techniki wojennej. Hackenkreutz powiewa nad Festung Europa.

Dwie bitwy

Na wschodzie zapadła zima, jakiej w Europie, a nawet na owych ob-

szarach od 140 lat nie przeżywano.

240 dywizji niemiecko-rumunsko-włoskich prowadzi gigantyczne natarcie w kierunku łuku Wołgi. Rozpoczyna się bitwa o Stalingrad.

W tym czasie, gdy w mieście trwała walka o każdy dom, o każdy blok i każdą ulicę—marsz. Rokossowski przystąpił do kontruderzenia. W ciągu 5 dni strategiczny plan okrążenia został zrealizowany. W pułapce stalingradzkiej znalazła się cała 6 armia von Paulusa, resztki 3 armii rumunskiej, 8 armii włoskiej, razem około 400 tys. ludzi.

2 lutego 1943 r. wszystko już jest skończone. «Na radziecko-niemieckim froncie znalazły niesławny koniec wyborowe dywizje niemiecko-faszystowskich armii. Razem z nimi zostały na zawsze pochowane hitlerowskie plany podboju świata i zniewolenia narodów!»

Bitwa o Stalingrad przeszła już do historii, jako wiekopomne zwycięstwo, które pod względem rozmiarów i skutków przerasta wszystko, co znają dzieje wojen. Równie do historii przeszedł już gen. Czujkow, obrońca Stalingradu, na którego bohaterskiej piersi zawisł ostatnio polski Krzyż Grunwaldu, osobiście wręczony przez Marszałka Zymierskiego w Berlinie.

Przegląd prasy

Legitymacja czy człowiek

Do twórczej pracy dla kraju wciągane są coraz liczniejsze rzesze bezpartyjnych obywateli. „Zycie Warszawy“ wola o więcej jeszcze miejsca dla bezpartyjnych.

„Dalecy jesteśmy od pomniejszania przodującej i kierowniczej roli, jaką w życiu politycznym kraju winny odgrywać partie. Rola ta jednak będzie tym skuteczniejsza a ciężar gatunkowy stronnictw tym większy, im bardziej wystrzegają się one będą ludzi, którzy rezygnują ze swej bezpartyjności wyłącznie dla kariery.

Nie zapominajmy, że u nas jak i gdzie indziej większość społeczeństwa pozostanie bezpartyjna w formalnym tego słowa sensie. Nie znaczy to, aby miała być obojętna politycznie czy ideowo. A chyba jeszcze mniej — aby obywateli bezpartyjnych myślących i czujących demokratycznie, pozytywnie odnoszących się do nowej Polski nie starać się jak najsilniej wciągnąć do pracy dla kraju, powierzając im najodpowiedzialniejsze stanowiska, jeżeli tylko zdolności i umiejętności predysponują ich do tych stanowisk.

Zerwijmy z tymi wszystkimi łatwiznami. Nie ograniczając w niczym roli kierowniczej stronnictw demokratycznych w życiu politycznym kraju, nauczmy się podchodzić do obywateli bezpartyjnych, pozytywnie odnoszących się do budowy nowej Polski, demokratów z przekonania choć nie z legitymacji partyjnej — z całym szacunkiem i z pełnym zaufaniem.

Nauczmy się powierzać im pracę, do jakiej prawo im dają kwalifikacje, zdolności i charakter. Nauczmy się w pełni wykorzystywać bezpartyjnych dla dobra kraju.

Nie zapominajmy bowiem, że jeśli partie stanowią oddziały szturmowe narodu, to bezpartyjni są wielką, masową i niewyczerpaną armią, której udział w walce o nową Polskę jest nieodzowny“.

Tak oto Polska tym symbolicznym aktem podkreśliła wagę zwycięstwa stalingradzkiego dla przebiegu całej wojny i dla losów Polski w szczególności.

Tymczasem o tysiące kilometrów na południe rozgrywa się nowy akt dramatu. Pod El-Alamein stają naprzeciwko siebie nowokreowany «lew pustyni» Rommel i suchy, szczupły Szkot, gen. Montgomery, zwany po prostu «Monty».

Rommel upaja wizją Kairu i piramid. Tu, nad kanałem Sueskim bije serce Brytanii, tu źródło jej mocy i potęgi, a więc naprzód!.

Monty dowodzi ósmą armią. Są w niej Anglicy, Hindusi, Australijczycy, Nowozelandczycy, Południowi Afrykańczycy, Polacy, Francuzi... Na rękawach battle-dressów noszą krzyż.

Tak, jak bitwa pod Stalingradem rozstrzyga o losie wojny na wschodzie, bitwa na pozycjach pod El-Alamein decyduje o kampanii afrykańskiej. Rommel jest pobity. Już nie widąc minaretów Kairu i piramid nad Nilem. Bajeczna lata morgana rozpływa się w pustynnym odwrocie. Montgomery staje pod Tunisem i Bizertą. „Wir werden nach Afrika zurückkehren!“ — wrzeszczy Goebbels. „Jako jency“ — odpowiada Monty.

Posiadane w województwie zapasy zboża nie starczą do nowych zbiorów

— Jaki jest stan posiadanych przez wojewódzkie władze aprowizacyjne rezerwy zbożowych na wyżywienie ludności w naszym województwie?

Na powyższe pytanie otrzymaliśmy z Woj. Urzędu Aproprowizacji i Handlu następujące wyjaśnienie:

— Dysponujemy obecnie zbożem, znajdującym się na składach „Spolem“, w ilości około 3000 ton. Poza tym przewidywane są dalsze wpływy z tytułu świadczeń rzeczowych — razem około 1000 ton. Do tego trzeba dodać około 1000 ton zboża, które spodziewamy się uzyskać w drodze zakupów na wolnym rynku.

Ewentualny niedobór będzie w mniejszym, lub większym stopniu pokryty przede wszystkim z zamiany posiadanych przez Akcję Siewną zapasów zboża ozimego na jare. Spodziewamy się poza tym dalszych przydziałów pszenicy z zapasów UNRRA. Na poczet tych przydziałów województwo nasze otrzymało już około 1000 ton, oraz pewną ilość jęczmienia na kaszę.

Powstałe braki w pieczywie,

zwłaszcza na przednówku, ludność miejscowa będzie musiała pokryć jarzynami z ogródków działkowych.

Niestety, społeczeństwo miejscowe, zdaje się, nie docenia wagi tego zagadnienia. Uprawa ogródków działkowych odbywa się opieszale. Znaczna część ziemi, przeznaczanej na

ogródki w obrębie samego Olsztyna, nie jest jeszcze nawet skopana.

Trzeba nareszcie postawić sprawę jasno i powiedzieć otwarcie, że od zagospodarowania tych ogródków w dużej mierze zależy, czy ludność naszego miasta w okresie przednówka będzie należycie odżywiana. (El)

„Mysmy jednak powrocili“

Odśloniecie Pomnika Zwycięstwa w Pisz

W dn. 1 Maja w ramach obchodu Święta Pracy odbyła się w Pisz piękna uroczystość. Odślonięto mianowicie oryginalny i pełen wyrazu pomnik, który na wieczne czasy upamiętnia przełomowy moment w dziejach tej ziemi.

W Pisz znajdował się niemiecki pomnik plebisycytowy, wyraz germanickiej buty i zaborczości. Na potężnym głazie narzutowym wryta była tarcza z krzyżackim krzyżem, a na

niej napis „Dies Land bleibt deutsch“ (ta ziemia pozostanie niemiecką) i data: 11. 7. 1920.

Niemiecka tarcza została obecnie przekreślona czerwonym, wrytym w kamieniu napisem: »Mysmy jednak powrocili« i data: 9. 5. 1945.

Nowy pomnik świadczy o naszym ostatecznym zwycięstwie, o triumfie oręża polsko-radzieckiego przed rokiem, który przekreślił wszystkie poprzednie klęski narodowe.

Uwaga, partyzanci! Jutro uroczyste wręczenie dyplomów

Zarząd Wojewódzki Zw. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację zawiadamia, iż:

Ob. Pietrzak, kpr. Fertau Waldemar, ob. Jakubowski Stanisław, st. sierż. podch. Salkowski Mieczysław, strz. Głównia Wiktor, ppor. Sufranowicz Henryk, ob. Ziemiński Władysław, ppor. Orski-Zarebski Wojciech, por. Górski Leopold, st. strz. Głównia Janusz, plut. podch. Flakowicz Stanisław, por. Markowski Józef, kpr. Miecznikowski Jakób, strz. Lastarski Eugeniusz, strz. Sokółka Nikodem, por. Rozenowski Władysław, por. Kordus Michał, ppor. Filipczak Bolesław, ob. Howalski Marian, ppor. Kosiński Józef, ppor. Grotowska Janna i plut. podch. Nojek Stanisław obowiązuje w dniu 9-go maja 1946 r. — o godz. 8-ej rano — na placu wojsko-

wym (dawna podch. artylerii) przy Al. Niepodległości — celem uroczystego wręczenia im dyplomów partyzanckich.

Aparaty Roentgena w naszych szpitalach

Szpitale naszego województwa, tak ubogie i pozbawione wszelkich urządzeń w pierwszym okresie, obecnie z każdym miesiącem ulepszają się nie tylko dzięki przyprawom fachowych sił lekarskich, ale i pod względem zaopatrzenia w odpowiednie urządzenia i leki.

Otrzymałyśmy już kilka aparatów rentgenowskich. Olsztyn posiada trzy aparaty, przekazane przez Wojewódzki Wydział Zdrowia Szpitalowi Mariackiemu i Ośrodkowi Zdrowia. W Luczanach, Szczytnie i Morągu pracują aparaty terapeutyczne (aparaty fizyko-lecznicze). (m.g.)

Zamrażalnia ryb powstaje w Luczanach

W mieście Lucznaj zostanie uruchomiona w najbliższym czasie przez Centralę Obrotu i Przetwórstwa Rybnego chłodnia i zamrażalnia ryb. Uruchomienie pierwszej w Polsce chłodni i zamrażalni, dostosowanej specjalnie do konserwowania ryb, stanowić będzie niewątpliwie ważny krok naprzód w kierunku uzdrowienia handlu rybami i udostępnienia szerokim rzeszom ludności ryby świeżej i zdrowej. Ryba mrożona nie ustępuje bowiem pod względem smaku i wartości odżywczych rybom żywym. Za granicą już od dawna chłodnictwo jest jednym z głównych sposobów konserwowania wszelkich produktów żywnościowych, a przede

wszystkim produktów rybnych. Należy zauważyć, że jednocześnie z uruchomieniem zamrażalni w Luczanach ma być ukończona budowa pierwszego samochodu chłodniczego, wykonanego całkowicie w Polsce. Samochód ten będzie służyć do przewozu ryb mrożonych z chłodni do ważniejszych ośrodków kraju.

Otwarcie chłodni-zamrażalni ryb w Luczanach będzie miało duże znaczenie gospodarcze również ze względu na możliwość zwiększenia połowów latem i przekazywania większych ilości ryb bez obawy zepsucia i ryzyka, co przyczyni się do podniesienia rentowności naszych gospodarstw rybnych.

lenderskim. Z inwazją anglosasów należało się wprawdzie liczyć, nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że wszelkie próby skoncżą się nowym Dieppe.

Między Cherbourgiem i Caen rozpoczęło się 6 czerwca 1944 roku lądowanie aliantów. Rommel koncentrował swe czołgi i rwał się do walki. Przed nim był znowu Montgomery.

Monty wgrzyzał się w Caen z flegmą, powoli, zbyt wolno. Nie da rady — zakrzyknęli w przeciwnym obozie — to jasne.

Jasne było jedno. Kiedy wojska brytyjskie krwawiły się na przedpolach Caen w walce z gros sił niemieckich, dywizje amerykańskie Bradley'a przełamały opór nieprzyjaciela pod St.-Lo i wbiły potężny klin na Avranches, ciągnąc błyskawicznie na pół-wschód.

Nowego Dieppe nie było. Montgomery zdobył Caen i poszedł wzdłuż wybrzeża na północ. Rommel, gubiąc czołgi, cofał się »elastycznie« bez walki. Francja była w wigilię wolności.

Piec przed północą

W grudniu 1944 roku, Rundstedt nie mógł doczekać się „Wunderwalfe“ i rozpoczął kontrofensywę w Ardenach. Dzienniki niemieckie wy-

dawały znów dodatki nadzwyczajne, opiewające niezwykłe sukcesy i zwycięstwa. Wszystko byłoby, jak dawniej, gdyby nie noce płonące nad Bremą, Kassel, Hamburgiem, gdyby nie grzyły Berlina, Norymbergi, Monachium.

Rundstedt wygrał pierwszą rundę. W drugiej został odrzucony, w trzeciej zbity na miazgę. Knock-out wisiał w powietrzu.

Z nad Wisły ruszył Zukow, poszły dywizje Rokossowskiego i Koniewa. Rozmiarowi uderzenia wojsk radzieckich odpowiadał rozmiar odwrotu zmiażdżonych armii niemieckich.

Bezprzykładny impet Czerwonej Armii, genialna strategia Marszałka Stalina i wysokie talenty wojenne jego generałów, bezprzykładna wreszcie ofiarność żołnierza radzieckiego — zadecydowały nie tylko o zwycięstwie na wschodzie, więcej — zdecydowały o ostatecznym wyniku wojny, o klęsce hitlerowskich Niemiec.

A ramię przy ramieniu z żołnierzem radzieckim we wspaniałym zwycięskim pochodzie szedł żołnierz oddziału Wojska Polskiego, szły i II Armie Polskie,

Nie powstrzymała naporu zwycięskich armii Odra, nie powstrzymała na zachodzie Ren pancernych korpusów Pattona.

„Nasza jedyna modlitwa do Stwórcy nie powinna być prośbą, aby nam dał zwycięstwo, lecz, aby zechciał nas sprawiedliwie osądzić...“

Tak mówił Hitler, Adolf Hitler, wódz Rzeszy i Europy? Był to początek końca.

8 maja 1945

22 tys. dział marsz. Zukowa zmieniło Berlin w kupę gruzów. I Berlin padł. Montgomery przechodził wbród kanały i zerwane tamy. Patton wkroczył do Czech. Nad Labą Wschód dłoń podał Zachodowi.

Admirał Doenitz, następca führera, postanawia ratować Niemcy. Zapóźnie — Niemcy już nie istnieją. I Doenitz kapituluje bez warunków, na łaskę i niełaskę zwycięzców.

Keitel nosi jeszcze monokl i nie rozstaje się z marszałkowską buławą, ale monokl wypada mu z oka niezręcznie, gdy pochyla się nad stołem, a pióro kresli podpis niepewny i drżący. Keitel ogląda się wokół i nie znajduje nigdzie współczucia.

Twardy jest wzrok marsz. Zukowa, zimne spojrzenie marsz. Teddera, nie ma litości w oczach gen. Spaatsa i gen. Delatre de Tassigny.

U dołu aktu kapitulacji widnieje miejsce i data: „podpisano dnia 8 maja 1945 r. w mieście Berlinie...“ (tg)

Peknięta os

General Eisenhower jest panem Sycylii. Wówczas sędziwy Badoglio decyduje się na krok stanowczy. Mussolini zostaje uwięziony, porty włoskie stoją otworem dla aliantów, ale chytry, opasły satrapa Italii, Kesselring, czuwa. Czuwają dywizje SS. Zmudna i krwawa jest droga pasmem apenińskich gór. Wściekły zacięty opór stawiają Niemcy. Na przyczółku Nettuno waga się losy polityki o Italię.

A później Polacy idą na czele bojowniczych wojsk, które od miedzi, jak fala tłuką o wyniosłą skalistą twierdzę Monte Casino. 18 maja 1944 roku czołgi ułanów pancernych II Korpusu są na szczycie Wzgórza. Przejście na Rzym wyrąbał żołnierz polski.

Kesselring klnie, coś się, przegrupowuje siły. Przygnębiony Duce organizuje, chce walczyć, ale Italia ma dosyć wojny. Finita la commedia.

Lądowanie normandzkie

Między Cherbourgiem i Caen odcinek Wału Atlantycznego napawał Oberkommando niepokojem. Fortyfikacje były wprawdzie potężne, głębooko rozbudowane, ale słabsze, niż na wybrzeżu belgijskim czy ho-

KKS czy Społem?

Po niedzielnych meczach o mistrzostwo A-klasy w grupie I prowadzą łeb w łeb dwa najsilniejsze kluby Olsztyna Społem i KKS, które mają po 6 pkt. przy jednakowym stosunku bramek 27:0.

Spotkanie obu drużyn zapowiada się sensacyjnie. W przyszlą niedzielę będziemy świadkami tego emocjonującego meczu o tytuł moralnego mistrza Olsztyna.

Wyniki rozgrywek niedzielnych były następujące:

KKS pokonał zdecydowanie Zryw 9:0 (3:0). System wzmocnionej defensywy, zastosowany przez Zryw w pierwszej połowie, sprawiał nie mało kłopotu kolejarzom, którzy wygrali jednak zasłużenie, przeważając cały czas, dzięki lepszej technice i kondycji fizycznej.

Pojedynek dwóch drużyn wojskowych Pocisk - Granica zakończył się porażką Pocisku 2:6 (2:3).

Na meczu obecny był opiekun sportu wojskowego d-ca 15 dyw. p. gen. Kontrym.

W Licbarku gościł olsztyński KS „Społem“, który pokonał wysoko miejscowy Społem w stosunku 11:0 (3:0).

Do przemyślnych ataków olsztyński pracował chaotycznie i dopiero przesunięcie Troickiego z obrony na skrzydło nadało spoistość akcji gości.

Lupem bramkowym podzielili się: Drzała 3, Krawczyk 2, Szydlik 2, Troicki, Konecki, Radwan i Białowas po 1. Sędziował Sekuła.

Warmia odniosła bezapelacyjne zwycięstwo nad KKS (Morąg) 10:0. Z milicjantami należy się poważnie liczyć i lider II grupy ZZK będzie miał twardy orzech do zgryzienia.

OGŁOSZENIE PRZETARGU NA DZIERZAWĘ JEZIOR NADLEŚNICTWA RASTEMBORK

Nadleśnictwo Państwowe w Rastemborku, Warszawska Nr 43, wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych okręgu Mazurskiego, a mianowicie: jeziora 1) Wisienka 2 ha, 2) Talkadorf 40 ha, 3) Głębokie 0,80 ha.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg“ na jeziora (nazwa jeziora) należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym Rastembork do dnia 13 maja 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-tej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent wpłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja na zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przejrzeć w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstwach Nieleśnych, pokój Nr. 41, w dni powszednie, w Nadleśnictwie w czasie od godz. 8-ej do 13-ej, w Dyrekcji Lasów od godz. 10-ej do 12-ej. 632-1

OGŁOSZENIE PRZETARGU NA DZIERZAWĘ JEZIOR

Nadleśnictwo Państwowe w Suszu, okręg Mazurski, wydzierżawi w drodze przetargu pisemnego prawo rybołówstwa i użytkowania trzciny na jeziorach śródlęśnych okręgu Mazurskiego, a mianowicie:

Jezioro Burgical o powierzchni 86 ha	Jezioro Bauernsee o powierzchni 19 ha
„ Merynos „ 16 „	„ Mutersee „ 56 „
„ Waldsee „ 14 „	„ Szusenue „ 16 „

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na jezioro“ (nazwa jeziora) należy składać w tut. Nadleśnictwie Państwowym do dnia 15 maja 1946 r. godz. 11-ta. O godz. 12-ej nastąpi otwarcie nadesłanych ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów.

W ofercie należy wymienić nazwę jeziora oraz wysokość oferowanego czynszu dzierżawnego w kg. ryby wyborowej z 1 ha lustra wody w stosunku rocznym. Równocześnie musi oferent w swej ofercie napisać, że warunki przetargu i dzierżawy są mu znane i poddaje się im w zupełności.

Odnośnie złożonej oferty musi oferent opłacić w kasie Nadleśnictwa wadium w wysokości 10% oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego. Wadium to jest zwrotne w razie odmówienia oferty, w razie zaś przyjęcia jej zostanie zatrzymane jako kaucja za zawartą umowę bez oprocentowania. Warunki dzierżawy można przeglądać w biurze Nadleśnictwa względnie w Dyrekcji Lasów w Olsztynie w Biurze Użytków Ubocznych i Gospodarstwach Nieleśnych, pokój Nr. 41, w dni powszednie, w Nadleśnictwie w czasie od 12-15-ej, w Dyrekcji Lasów Państwowych od godz. 10 do 12. 631-1

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 190. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratory otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo nazwie nie wychodzi.

Komunikat W sprawie zgłaszania kwartalnych zapotrzebowan na produkty naftowe

Celem usprawnienia planowania i przydzielania produktów naftowych, Centrala Produktów Naftowych — Wojewódzki Oddział w Olsztynie podaje do wiadomości, że zgłaszanie zapotrzebowania przez poszczególnych odbiorców, odbywać się winno w dwójki sposób:

a) odnośnie materiałów pędnych dla ruchu drogowego — za pośrednictwem Wojew. Oddziału Centralnego Zarządu Motoryzacyjnego (dawny WUS),
b) odnośnie produktów naftowych dla wszystkich innych celów — bezpośrednio w Wojew. Oddziale Centrali Produktów Naftowych, Olsztyn, Franciszkowska Nr 1, na znormalizowanych wnioskach zaopiniowanych przez kompetentny urząd, wzgl. zjednoczenie.

Postępowanie powyższe obowiązuje następujące grupy odbiorców oraz podległe im instytucje i przedsiębiorstwa na terenie woj. Mazurskiego:

Rolnictwo (P.P.T. i M.R., lzby Rolnicze, Urzędy Ziemskie).

Przemysł Państwowy. (Centralne Zarządy Przemysłowe i inne upaństwowione zakłady przemysłowe, zakłady przem. spożywczego, cukierniczego, leśnego, rolnego).

Przemysł prywatny — Instytucje Państwowe. (instytucje, urzędy, przedsiębiorstwa państwowe z wyj. przedsiębiorstw przemysł. i roln. a więc: handlowe, transport. i tp. oraz partie polityczne).

Samorząd terytor. i gospod. (Zarządy Miejskie, Zarz. Gminne i podległe im instytucje użyteczności publicznej jak elektr. miejskie, gazownie, wodociągi i tp., lzby Rzemieślnicze, lzby Przem.-Handl., Związki Zawodowe i td.)

„Społem“ (wszystkie hurtownie i zakłady przem. Społem).

Inne spółdzielnie (Zw. Spółdzielni R. P., Powiatowe Spółdz. Roln.-Handlowe „Samopomoc Chłopska“, „Rolnik“).

Termin składania zapotrzebowan za III kwartał upływa w dniu 31 maja 1946 r. — Wnioski złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane przez Centralny Urząd Planowania.

Centrala Produktów Naftowych
Wojewódzki Oddział w Olsztynie
Olsztyn, dn. 7 maja 1946 r. 649-2

SLUCHAMY RADIA

WARSZAWA
na fali 395,8 mtr.

Sroda, 8 bm. godz. 17.10 koncert Małej Orkiestry, 17.55 audycja wojskowa, 18.10 reportaż, 18.25 pogadanka sportowa, 18.30 nauka przy głośniku, 19.00 audycja Chopinowska, 19.30 dziennik, 20.00 nowoczesna muzyka jazzowa, 20.45 słuchowisko, 21.00 audycja dla Polaków zagranicą, 21.30 skrzynka poszukiwania, 22.00 audycja rozrywkowa, 22.30 muzyka taneczna, 23.00 ostatnie wiadomości, 23.25 program na jutro, 23.35 skrzynka poszukiwania, 23.55 hymn.

Realizujemy kupony 1, 2 i 17

Woj. Wydział Aprowizacji i Handlu komunikuje, że posiadacze kart żywnościowych I kat., którzy nie otrzymali paczek żywnościowych UNRRA na karty kwietniowe, winni zrealizować kupony 1, 2 i 17 w sklepach rozdzielczych do dnia 10 bm., gdyż z tym dniem karty tracą swą ważność.

Podziękowanie

Za bezinteresowne uratowanie żony mej z ciężkiego zakażenia popołogowego i nadzwyczajną troskliwość podczas choroby składam Obyw. Dr. Erdmanowej, zam. ul. Długa 17, serdeczne podziękowanie.

Ratkiewicz Tadeusz
Stalina 29 m. 8.

PIONIER Olsztyn 1-go Maja 6. Losy loteryjne do 1-ej klasy już nadeszły. Zamiejscowym wysyłamy za zaliczeniem pocztowym.

PIONIER otrzymaliśmy transport książek i samouczków angielskich. Przyjmujemy zamówienia na wszelkie książki angielskie według katalogów, 629-1

OGŁOSZENIA

DROBNE

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKL Płock na nazwisko Nowakowski Piotr urodz. 5. 6. 1924 r. w Proboszczowicach pow. Płock, syn Bronisława i Michaliny z Zalewskich. 635-1

RUTYNOWANA maszynistka przyjmie pracę na godziny od 16—18-ej. Niepodległości 14/6. 640-1

UNIEWAZNIAM skradzioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKL Włocławek na nazwisko Koczynski Jan urodz. 15. 5. 21 r. w Lipnie pow. pomorskie. 625-1

DELEGATURA Ministerstwa Przemysłu, Olsztyn, Kościuszki 45, zaangażuje wykwalifikowaną maszynistkę. 642-2

„RYBAK“ sieci — haczyki — sznury — buty gumowe. — Poczta — Gdynia, Świe-tojańska 47. 565-1

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego, wydane przez Starostwo w Olsztynie na nazwisko Redna Augusta zamieszkała w Anielskiej Górze 13. 643

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKL Licbark na nazwisko Ciecierski Stanisław, urodz. 27/X 1926 w Łozarkach pow. Łomża. 644-2

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego, wydane przez gminę Getzwałd na nazwisko Szulc Klara. 645

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKL w Grajewie na nazwisko Kryger Stanisław, urodz. 12/XII 1921 w Nieckowie pow. Szczuczyn. 646-2